

Yenilikçi Kimdir? Öğretmenlerin Yenilikçilik Düzeylerinin İncelenmesi

Who Is Innovative? Examination of Teachers' Innovativeness Level

Semra DEMİR BAŞARAN*, Süleyman KELEŞ**

ÖZ: Değişen dünya düzeni beraberinde birçok yeniliği getirmiştir. Gelecek nesilleri yetiştiren öğretmenlerin de yenilikçilik bağlamında belli seviyede olması istenmektedir. Alanyazın incelendiğinde öğretmenlerin yenilikçiliği ile ilgili çalışmaların azlığı göze çarpmaktadır. Bu çalışmanın amacı da öğretmenlerin yenilikçilik düzeylerini, kategorilerini ve bu kategorilerin çeşitli değişkenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığını incelemektir. Çalışma Sivas ilinde gerçekleştirilmiştir. Tabakalı örneklem tekniği kullanılarak toplamda 370 il, ilçe, köy ve belde öğretmenine ulaşılmıştır. Veri toplama aracı olarak Kılıçer ve Odabaşı tarafından Türkçe'ye uyarlaması yapılan "Bireysel Yenilikçilik Ölçeği" kullanılmıştır. Araştırma bulgularına göre, öğretmenlerin ortalama bir yenilikçilik düzeyine sahip oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Cinsiyet, kıdem yılı, çalışılan kurum ve yerleşim yeri değişkenlerine göre öğretmenlerin yenilikçilik düzeylerine bakıldığında ise sadece öğretmenlerin çalıştığı yerleşim yeri değişkenine göre yenilikçiliğin farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Öğretmenlerin Yenilikçilik Düzeyleri, Bireysel Yenilikçilik, Öğretmen Yenilikçiliği

ABSTRACT: The changing world has brought many innovations with itself. Teachers who educate children are wanted to be of a specific level within the context of innovativeness. According to literature, it is obvious that there are few studies about innovativeness. The aim of this research is to search teachers' innovativeness levels, their categories and these categories' differentiation according to some variables. This study was carried out in Sivas. By using stratified sampling, 370 teachers were reached in the city centre, county and countryside. As data collection vehicle, we used "Individual Innovativeness Scale" adapted to Turkish by Kılıçer and Odabaşı. Results showed that teachers have an average innovativeness level. Among the variables of gender, length of service, working school and working area, it was found that only the working area affects innovativeness levels of teachers.

Keywords: Teachers' Innovativeness Levels, Individual Innovativeness, Teacher Innovativeness

1. GİRİŞ

Başdöndürücü hızda değişen ve yayılan bilgi tarım toplumundan sanayi toplumuna, ardından bilgi toplumuna geçiş kaçınılmaz olarak yenilikleri de beraberinde getirmiştir. Bu geçiş dönemlerinde varolan bilgi kendine hızla yenilerini eklemiştir. Bilgi toplumunun yaşandığı günümüzde ise toplumsal gelişmenin ve ekonomik kalkınmanın en önde gelen şartı yeni bilgi olmuştur. Ayrıca bilgi toplumunun yükselen değeri olan yeni bilginin toplumsal, siyasi ve ekonomik geleceğe yön verecek en büyük güç olduğu inkar edilemez bir gerçektir. Bu büyük güç ile gelen yaptırım işletme, pazarlama ve ekonomi gibi alanları etkilemiş, bunların yenilikler yapmasına neden olmuştur. Bu alanlarda yapılan yenilikler zamanla eğitim alanını da etkilemiş ve öğretim ortamlarını geliştirici yeni yaklaşımların doğmasını sağlamıştır.

Günümüze kadar tüm toplumları etkilemiş ve kendi gereklerine göre değişmeye zorlayan yenilik kavramının kökü Latince innovare ya da innovatus sözcüğünden türeyip dünya dillerine yayılmıştır. Her alanda adını duyduğumuz bu kavram, işletmeden eğitime kadar birçok alanda kullanılmaktadır ve hızla değişen bilgi ve iletişim teknolojilerinin bu alanların kendilerini yenilemesini zorunlu kılmıştır. Uluslararası Oslo Kılavuzuna göre yenilik; işletme içi

* Yrd. Doç. Dr., Erciyes Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Kayseri, Türkiye, e-posta: sdemir@erciyes.edu.tr

**Yüksek Lisans Öğrencisi, Erciyes Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Kayseri, Türkiye, e-posta: suleyman_keles@hotmail.com

uygulamalarda, organizasyonlarda veya dış ilişkilerde yeni ve önemli derecede iyileştirilmiş bir ürün, süreç, yeni bir pazarlama yöntemi ya da organizasyonel bir yöntemin gerçekleşmesidir (OECD, 2013). Rogers (1983)'a göre yenilik, birey ya da toplum tarafından yeni olarak algılanan fikir, uygulama ve objedir. Bir fikrin nesnel olarak yeni olması ise ilk kullanılışı ya da bulunuşunun üstünden zaman geçmesine bağlı değildir. Çünkü bireyler için fikirlerin yeniliği algısı, bireyin o fikre olan tepkisine bağlıdır. Fikir eğer bireye yeni geliyorsa, yenidir. MEB (2010)'e göre yenilik, insan performansına yeni bir boyut ekleyen değişikliklerdir. Lunvell (2010) ise yeniliği, niteliksel olarak farklı, yeni şeylerin ve yeni bilgilerin üretilmesi olarak tanımlamıştır. Smith (2009)'e göre ise yenilik sadece buluş değildir, birçok aşama ve paydaşın çalışmasıyla oluşan bir döngüdür.

Goldsmith ve Foxall (2003)'a göre yenilikçiliğin birçok tanımı vardır. Bütün tanımların ortak yanı ise insanların yeniliğe ilişkin “hemen kabullenme”den “tamamen reddetme”ye kadar değişiklik gösterebilen reaksiyonlarıdır. Rogers ve Shoemaker (1971) tarafından yapılan tanımlamada herhangi bir bireyin değişime olan adaptasyon hızı üzerinde durulmaktadır ancak daha sonraki yıllarda; Hurt, Joseph, ve Cook (1977) yenilikçiliği, bireyin değişime olan istekliliği olarak belirtmişlerdir. Yenilikçilik az ya da çok derecede sahip olunan bir kişilik özelliğidir (Midgley ve Dowling, 1978). Bu kavram, insanların yeniliğin başarısı ya da başarısızlığı hakkında tepki vermelerindeki bireysel farklılıkları ifade eder (Shavinina, 2003). Rogers (1983) ise yenilikçiliği bireyin sistemin diğer üyelerinden daha hızlı yeniliği benimseyip kabul etmesi şeklinde açıklamıştır.

Leavitt ve Wallton (1975) yenilikçi bireyin özelliklerini şöyle tanımlamıştır; yenilikçi birey yeni deneyimlere açıktır ve sadece heyecan için değil anlamlı ve farklı yaşam deneyimlerini önemli gördüğü için kendini yenilemenin yollarını arar. Bu bağlamda yenilikçi birey, araştırıp bulduğu ya da tesadüfen karşılaştığı bilgiyi yapılandırarak kullanır. Diğer insanların görüşlerine açıktır ama bu görüşleri olduğu gibi kabullenmek yerine, kendisine göre yapılandırarak uygulamayı tercih eder. Yenilikçi birey, kendi değerlendirmelerinde genellikle nesnedir. Rogers (1983), yeniliği kabul ediş şekillerine göre bireyleri *yenilikçi*, *öncü*, *sorgulayıcı*, *kuşkucu* ve *gelenekçi* birey olarak beş gruba ayırmıştır. Bu kategoriye göre *yenilikçiler*; yeni fikirleri denemeye oldukça isteklidirler. Bu isteklilik onları küçük ilişkilerden uzaklaştırıp daha kozmopolit ilişkilere yönlendirir. Yenilikçi bireyler, atılgan ve gözüpektirler. Tehlikeyi sever ve kabullenirler o nedenle yeniliklerle ilgili belirsizliklerden rahatsızlık duymazlar. Çoğunlukla toplum içinde saygı görmemekle birlikte yeniliğin yayılmasındaki ve kabulündeki rolleri yadsınamaz. *Öncü* bireyler ise, yenilikçilerden daha çok toplumun içinde olmakla beraber onlar kadar kozmopolit değildirler. Saygıdeğer ve dürüst insanlar olarak tanınırlar, bu durum diğer bireylerin yeniliği kabullenmeleri sürecinde etkilidir. Değişimin yayılmasına ve hızlanmasına bu fikirleri başarılı bir biçimde kullanarak katkıda bulunurlar. En önemlisi ise öncü bireyler yenilik hakkındaki belirsizliği azaltırlar. Üçüncüsü *sorgulayıcı* grubu oluşturanlar, temkinli ve ölçülü bireylerdir, yenilikleri toplumun her üyesi kabullenmeden hemen önce kabullenirler. Bu pozisyon onları yeniliğin yayılmasında önemli yapar, toplum içinde aktiftirler ama nadiren liderlik pozisyonunu alırlar, kabul süreci diğerlerine göre daha uzundur ve kabullenme biçimleri de *ilk deneyen olma ama sona kalan da olmadır*. *Kuşkucu bireyler*; toplumun büyük çoğunluğu tarafından benimsenmeden yeniliği kabullenmezler, dikkatlidirler. Bu kategorideki bireylerin bir yeniliği kabullemleri için o yeniliğe ait tüm normların açıkça belirlenmesi ve belirsizliklerin ortadan kalkmış olması gerekmektedir. Onlar için akran baskısı, yeniliğe geçişte önemli bir etkiye sahiptir. Toplumda yeniliği kabullenen son bireyler ise *gelenekçiler*dir. Onlar, hiçbir liderlik özelliğine sahip değildirler. Referans noktaları *geçmiş* olup kararlarını geçmişte yapılanlara göre verirler. Bu durum, onların kabullenme süreçlerini yavaşlatır. Bu bireyler yeniliği kabullenmeden önce mutlaka işe yaradığına emin olmalıdırlar. Rogers'ın bu yenilikçi birey kategorisi dünya çapında kabul görmüştür ve araştırmalarda en çok

kullanılan sınıflama olmuştur. Moore (1991) bu sınıflamayı kabul etmekle birlikte ufak tefek değişiklikler yaparak kategorilerdeki bireylerin teknolojiyi kullanma ve kabul etme biçimleri üzerinde durmuş, teknoloji vurgusu yapmıştır.

Eğitimde, yenilikleri yerel ve kültürel şartlara uygun bir biçimde transfer edebilmek, mevcut yaklaşımları geliştirmek ve bu gelişimi hızlandırmak, yenilikçi fikirleri işe koşturmak oldukça önemlidir. Eğitimde yenilikçilik öğretmenlerin, ebeveynlerin, öğrencilerin ve yöneticilerin davranışsal değişikliklerini içerir. Yeniliğin başarılı olabilmesi için bireylerin eski tutumlarının üstesinden gelinip değiştirilmesi gerekir. Eğitimde yenilik sadece belli durumlarla da kısıtlı değildir, yenilik problemlere yaklaşma, ruh hali olarak da düşünülmelidir. Yenilik; meslektaş dayanışmasında, işbirliğinde, deneyime olan isteklilikte ve eğitim organizasyonları ve okullarda geçerli olan bir atmosfer olmalıdır. Sınıf düzeyinde ise öğretmenler, özgün öğretmen modellerini, takım öğrenmesini geliştiren ve öğrenciye göre ortamlar kuranlar olmalıdır (Inbar, 1996). Bu doğrultuda düşünüldüğünde bu tür ihtiyaçlara cevap veren yapılandırmacılık yaklaşımıdır. Yapılandırmacılık, geleneksel anlayıştan farklı bir takım özellikleri içermektedir. Bu yaklaşım bilginin dış dünyada bireyden bağımsız olarak varolmadığını, aksine bireyin dış dünyayla etkileşimi sonucu oluştuğunu vurgulamaktadır. Bir anlamda birey olayları kendi yaşantılarına dayalı olarak yorumlamaktadır (Şimşek, 2011). Bu yaklaşım, bilginin eskiden olduğu gibi doğrudan öğretmen tarafından aktarılmasını reddetmektedir, öğrencinin kendi öğrenmesinden sorumlu olduğu, bilgileri kendisinin yapılandırıp öğrenmesi gerektiği üzerinde durmaktadır (Demirel, 2011). Böylece, öğretmen geçmişteki gibi “*sahnedeki bilge*” (sage on the stage) olarak görülme yerine “*kenardaki kılavuz*” (guide on the side) olarak tanımlanmaktadır. Burada vurgulanmak istenen günümüzdeki öğretim uygulamalarında, öğretmenin sanatsal bir gösteri yapması yerine öğrencilerin bireysel farklılıklarına duyarlı, öğrenmeye odaklı öğretimin ön planda olmasıdır (Şimşek, 2011). Öğretmen sınıf ve öğrenme ortamlarını öğrencilerine göre düzenler, önceden belirlenmiş eğitim programlarını sıkıcılıktan arındırır ve öğrencilere göre öğretim programlarını uyarlar, öğretim yöntem ve tekniklerini belirler ve organize eder (Demirel, 2011). Öğrenme-öğretme sürecindeki öğretmenin klasik yerinin değişmesi, öğrencinin ön plana alınması ve bilgilerin öğrenciye göre yapılandırılması ölçme ve değerlendirme sürecini de etkilemiştir. Şöyle ki; bu yaklaşıma göre önemli olan sonuç değildir süreçtir yani öğrencinin bilgiyi nasıl yapılandırdığıdır (Looney, 2009).

Bununla beraber, eğitimdeki yenilik bilgi ve iletişim teknolojilerinin kullanılması bağlamında düşünüldüğünde, öğretmenlerin yenilikler doğrultusunda öğrenme öğretme süreçlerinde başarılı bir rehber olmak için teknolojiyi nasıl işe koşacaklarını bilmeleri gerekmektedir (Uşun, 2006). Bu bakımdan öğretimin gerçekleştirilmesi sırasında kullanılan teknolojiler ve materyaller öğrenimin gerçekleştirilmesinde yardımcı araç olurken, her geçen gün teknolojiye meydana gelen değişiklikleri izleyebilmek ve günlük yaşamda kullanabilmek yenilikçilik bağlamında öğretmenlerin kazanması gereken önemli bir beceri olmuştur (Kaya, 2006). Bu becerileri kazanan öğretmenler, öğrencilerin kendilerini gerçekleştirebilmeleri, yaşam ve kariyer becerilerini içselleştirebilmeleri ve sınıf içi öğrenmeleri iyileştirebilmek için performanslarına yeni bir boyut eklemiş olacaklardır (MEB, 2010). Ayrıca teknolojinin öğretmenlerce sınıf içi etkinliklere aktarımı öğretimin kalitesinde oldukça önemli katkılar yapar (Aldunate ve Nussbaum, 2013). Öğretimde kalitenin artacağını bilen yenilikçi öğretmenler şüpheye girmeden amaçlarına ulaşmak için daha çok çabalayacak ve öğrencilere öğrenmeyi eğlenceli bir hale getirecektir, teknoloji yolu ile en son bilgilere ulaşabildiği için de öğretimi güncelliğini koruyacaktır (Kumar, Rose, ve D'Silva, 2008). Böylelikle iyi düzenlenmiş öğretim ortamları öğrencileri teknolojiyi doğru kullanmada teşvik edecek ve bilginin bulunmasını kolaylaştıracaktır, öyle ki öğrenme insanların deneyimlerini paylaşarak geliştirebilecekleri sosyal ve aktif bir süreçtir (Rawlins ve Kehrwald, 2013). Bu sebepten dolayı, birer yenilikçi olarak öğretmenler de yenilikçiliğin gereği olarak öğrenmenin ilerletilmesi için teknolojiyi sınıfta

kullanmalıdırlar. Öyle ki Rawlins ve Kehrwald (2013)'ın yaptıkları çalışmalarda teknolojinin yenilikçilik bağlamında öğretim ortamlarında kullanılmasının öğrenmeyi ilerletmede ve işbirliğini artırmada etkili ya da oldukça etkili olduğunu bulmuşlardır ve teknolojilerin en iyi şekilde öğretim ortamlarında kullanımları için mevcut yaklaşımların da gözden geçirilmesi gerektiğini vurgulamışlardır. Bu çerçevede tüm sistemlerde olduğu gibi eğitim sisteminde de değişim kaçınılmaz olacağından sistemin yapılandırıcısı olan öğretmenlerin, yeni bilgilere ulaşma, yeni bilgiler doğrultusunda oluşan yenilikçi yaklaşımlara açık olma, bu yaklaşımlara tepki verme ve kabul etme şekilleri önem arz etmektedir. Öğretmenler yenilikleri kullanarak öğrenme ve öğretme ortamlarına olumlu yönde katkıda bulunabileceklerdir. Bu bağlamda çalışmanın amacı öğretmenlerin yenilikçilik düzeylerini ve kategorilerini çeşitli değişkenler açısından incelemektir.

Araştırma Soruları,

1. Öğretmenlerin yenilikçilik düzeyleri nedir?
2. Öğretmenlerin yenilikçilik kategorileri nedir?
3. Öğretmenlerin yenilikçilik kategorileri cinsiyete, kıdem yılına, çalıştığı kuruma ve yerleşim yerine göre farklılaşmakta mıdır?

Alanyazın tarandığında Türkiye’de yenilikçilikle ilgili çalışmaların büyük bir kısmının işletme, yönetim, ekonomi ve mühendislik alanlarında olduğu belirlenmiştir (Demirel ve Zeliha, 2008; Özen ve Bingöl, 2007; Aydın, 2009). Eğitim alanında var olan daha az sayıdaki araştırma ise üniversite düzeyinde yapılmıştır (Bayraktar, 2012; Kert ve Tekdal, 2012; İncik ve Yelken, 2011). Bu çalışmanın ise öğretmen seviyesinde bulgular sunarak alanyazına katkıda bulunacağı düşünülmektedir.

2. YÖNTEM

2.1. Araştırma Modeli

Bu çalışma nicel araştırma türlerinden tarama araştırmaları kategorisine girmektedir. Tarama araştırmaları, bir konuya ya da olaya ilişkin katılımcıların görüşlerinin ya da ilgi, beceri, yetenek, tutum vb. özelliklerinin belirlendiği genellikle diğer araştırmalara göre daha büyük örneklem üzerinde yapılan araştırmalardır. Tarama araştırmalarının amacı genellikle araştırma konusu ile ilgili var olan durumun fotoğrafını çekerek bir betimleme yapmaktır (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz, ve Demirel, 2012).

2.2. Evren ve Örneklem

Bu çalışmanın evreni Sivas ili Milli Eğitim Müdürlüğüne bağlı ilkököl, ortaokul ve liselerde çalışan sınıf ve branş öğretmenlerinden oluşmaktadır. 2012 – 2013 eğitim öğretim yılı verilerine göre Sivas il genelinde okul sayısı 1103, öğretmen sayısı ise 9224’tür. Evreni temsil edecek örnekleme seçilirken “Tabakalı Örneklem Tekniği” kullanılmıştır. Tabakalı örnekleme evrene ait tüm elemanların eşit seçilme şansına sahip olduğu bir tekniktir. Bu örnekleme yapabilmek için önce evren alt tabakalara ayrılır ve hesaplanan örneklem büyüklüğü tabaka büyüklüklerine göre orantılı olarak dağıtılır (Karasar, 2012). Bu çalışmada örneklem belirlemek amacıyla evren a. İl merkezi, b. İlçe merkezi, c. Köy ve Belde olmak üzere 3 tabakaya ayrılmıştır. Sivas il Milli Eğitim Müdürlüğü ile iletişime geçilerek il merkezindeki okul sayıları 241, ilçedeki okul sayısı 464, köy ve beldedeki okul sayısının 398 olduğuna ulaşılmıştır. Alt grup il merkezinde çalışan öğretmen sayısının 4150, ilçe merkezinde çalışan öğretmen sayısının 3461 ve köy ve belde de çalışan öğretmen sayısının 1613 olduğuna ulaşılmıştır. İl merkezinde ilkököl öğretmeni sayısı 1150, ortaokul öğretmeni sayısı 1514, lise öğretmeni sayısı 1486’dır.

İlçede ilkokul öğretmeni sayısı 1004, ortaokul öğretmeni sayısı 1382, lise öğretmeni sayısı 1075'tir. Köy ve belde de ise ilkokul öğretmeni sayısı 788, ortaokul öğretmeni sayısı 746, lise öğretmeni sayısı 79'dur. Bu çalışmada "tabakalı örneklem yöntemi" ile belirlenen 370 öğretmen çalışmanın örneklemini oluşturmaktadır. Tablo 1'de araştırmaya katılan öğretmenlerin demografik özellikleri yer almaktadır.

Tablo 1: Öğretmenlerin demografik özellikleri

Özellikler	Özelliklerin Kategorileri	N	%
Cinsiyet	Kadın	148	40
	Erkek	222	60
Kıdem	1-5 yıl	137	37
	6-15 yıl	166	44.9
	15 yıl ve üstü	67	18.1
Görev Yapılan Okul	İlkokul	100	27
	Ortaokul	129	34.9
	Lise	141	38.1
Yerleşim Yeri	İl	167	45.1
	İlçe	138	37.3
	Köy veya Belde	65	17.6
Toplam		370	100

2.3. Veri Toplama Aracı

Araştırma verilerini toplamak için "bireysel yenilikçilik ölçeği" ve "kişisel bilgi formu" kullanılmıştır.

2.2.1. Bireysel yenilikçilik ölçeği

Bireysel Yenilikçilik Ölçeği 1977 yılında H. Thomas Hurt, Katherine Joseph ve Chester D. Cook tarafından geliştirilmiş İngilizce adı *Innovativeness Scale*'dir. Bu ölçeğin Türkçeye uyarlama çalışması Kılıçer ve Odabaşı (2010) tarafından yapılmıştır. Uyarlanan ölçeğin iç tutarlık katsayısının 0.82, test tekrar test güvenilirliğin ise 0.87 olduğu saptanmıştır. Ölçek yenilikçiden geleneksele doğru beş farklı kategoride bireyin özelliklerine ilişkin 20 maddeden oluşmaktadır. Ölçek "Kesinlikle Katılıyorum" ile Kesinlikle Katılmıyorum" olmak üzere 5'li likert maddesi şeklindedir. Ölçek 12'si pozitif, 8'i negatif maddeden oluşmaktadır. Yenilikçilik puanı, pozitif maddelerden alınan puandan toplam puan çıkarılarak bulunur ve elde edilen puana 42 eklenir. Ölçek ile hesaplanan bireysel yenilikçilik puanı en düşük 14 ile en yüksek 94 arasında değişmektedir. Buna göre; 80 üstü puan alanlar "yenilikçi", 69 ile 80 arası puan alanlar "öncü", 57 ile 68 arası puan alanlar "Sorgulayıcı", 46 ile 56 arası puan alanlar "Kuşkucu", 46 altı puan alanlar ise "Gelenekçi" olarak yorumlanmaktadır. 64 ve altı puan alanların yenilikçilik düzeyi düşük, 68 ve üstü puan alanların ise yenilikçilik düzeyi yüksek olarak yorumlanmaktadır. Arada kalan puanlar olan 64 ve 68 arası ise orta düzeyde yenilikçi olarak yorumlanmaktadır.

2.2.2. Kişisel bilgi formu

Demografik bilgilerin elde edilmesinde kullanılan *Kişisel Bilgi Formu* öğretmenlerin yenilikçilik düzeylerini etkileyebilecek değişkenlerin belirlenmesi için hazırlanmıştır. Kişisel bilgi formunda katılımcılara cinsiyet, kıdem, çalıştığı kurum, çalışılan yerleşim yeri sorulmuştur.

2.3. Verilerin Toplanması ve Analizi

Geçerlik ve güvenilirliği sağlanmış ölçme aracı örneklemdaki öğretmenlere bire bir ya da e posta yolu ile ulaşılarak uygulanmıştır. Bireysel yenilikçilik ölçeğinin beşli likert şeklinde olan

maddeleri veri girişi için; *kesinlikle katılmıyorum 1, katılmıyorum 2, ortadayım 3, katılmıyorum 4, kesinlikle katılıyorum 5* şeklinde puanlanmıştır. Araştırmadan elde edilen bilgiler SPSS (Statistical Package for Social Sciences) for Windows 15 kullanılarak hesaplanmıştır.

Araştırmada öğretmenlerin bireysel yenilikçilik düzeylerinin ve kategorilerinin belirlenmesi için betimsel istatistik teknikleri (frekans, yüzde, ortalama, standart sapma) kullanılmıştır. Bireysel yenilikçilik kategorilerinin cinsiyete, kıdem yılına, çalıştığı kuruma ve yerleşim yerine göre farklılaşıp farklılaşmadığını görmek için Ki-Kare testi yapılmış ve sonuçların yorumlanmasında anlamlılık düzeyi .05 olarak kabul edilmiştir.

3. BULGULAR

Birinci araştırma problemine ilişkin olarak 64 ve altı puan alan 151 (%40,8) öğretmenin yenilikçilik düzeyi düşük, 68 ve üstü puan alan 175 (%47,3) öğretmenin ise yenilikçilik düzeyleri yüksek, 65-67 puan arasında alan 44 (%11,9) öğretmenin ise yenilikçilik düzeyi orta puanlar arasındadır. Genel ortalamaya bakıldığında ise öğretmenlerin yenilikçilik ortalaması 65.97 olarak bulunmuştur.

Tablo 2. Öğretmenlerin yenilikçilik düzeyleri

Yenilikçilik Düzeyleri	Frekans	Düzye %
64 ve altı	151	40,8
65-67 arası	44	11,9
68 ve üstü	175	47,3
Toplam	370	100,0

Araştırmanın ikinci problemine ilişkin olarak öğretmenlerin yenilikçilik kategorileri hesaplanmıştır. Buna göre öğretmenlerin 24'ü (%6,5) *yenilikçi* kategoride, 133'ü (%35,9) *öncü* kategoride, 153'ü (%41,4) *sorgulayıcı* kategoride, 47'si (%12,7) *kuşkucu* kategoride ve 13'ü (%3,5) ise *gelenekçi* kategoridedir. Üçüncü araştırma sorusuna göre öğretmenlerin yenilikçilik kategorilerinin cinsiyete, kıdem yılına, çalıştığı kuruma ve yerleşim yerine göre farklılaşıp farklılaşmadığına bakılmıştır.

Tablo 3. Öğretmenlerin yenilikçilik kategorileri

Yenilikçilik Kategorileri	Frekans	Kategori %
Yenilikçi	24	6,5
Öncü	133	35,9
Sorgulayıcı	153	41,4
Kuşkucu	47	12,7
Gelenekçi	13	3,5
Toplam	370	100,0

Cinsiyete göre farklılaşmaya bakıldığında yenilikçilik kategorileri cinsiyete göre farklılaşmamaktadır ($p>.05$) yani cinsiyet yenilikçiliği etkileyen bir faktör değildir. 24 yenilikçi kategoride olan öğretmenin 12'si (%50) kadın, 12'si (%50) ise erkektir. Öncü kategoride olan 133 öğretmenin 49'u (%36,8) bayan, 84'ü (% 63,2) erkektir. Sorgulayıcı kategoride olan 153 öğretmenin 66'sı (%43,1) kadın, 87'si (% 56,9) erkektir. Kuşkucu kategorideki 47 bireyin 16'sı (%34) kadın, 31'i (%66) erkektir. Son kategori olan gelenekçi 13 öğretmenin 5'i (%38,5) kadın, 8'i (%61,5) erkektir. Yenilikçi hariç bütün kategorilerde erkeklerin oranının fazla olması; çalışmaya ilgi duyan ve katılanların erkek , ilgi duymayan ve bu yüzden çalışmaya katılmayanların bayan olmasından kaynaklandığı düşünülebilir. Gelenekçi öğretmen oranının

düşük olması ise günümüz bilgi çağında yaşayan bireylerin artık yenilik ve gelişmelere karşı kapalı olmadığının bir göstergesi de olabilir.

Tablo 4. Öğretmenlerin yenilikçilik kategorilerinin cinsiyete göre farklılaşması

Yenilikçilik Kategorileri		Cinsiyet		Toplam	<i>p</i>
		Kadın	Erkek		
Yenilikçi	<i>n</i>	12	12	24	.577
	%	8,1%	5,4%	6,5%	
Öncü	<i>n</i>	49	84	133	
	%	33,1%	37,8%	35,9%	
Sorgulayıcı	<i>n</i>	66	87	153	
	%	44,6%	39,2%	41,4%	
Kuşkucu	<i>n</i>	16	31	47	
	%	10,8%	14,0%	12,7%	
Gelenekçi	<i>n</i>	5	8	13	
	%	3,4%	3,6%	3,5%	
Toplam	<i>n</i>	148	222	370	
	%	100,0%	100,0%	100,0%	

Yenilikçilik kategorilerinin öğretmenlerin kıdem yılına göre farklılaşmasına bakıldığında ise anlamlılık bulunmamıştır ($p>.05$) buna göre. kıdem yılı öğretmenlerin yenilikçiliğini etkileyen bir değişken değildir. Araştırmadaki 24 yenilikçi kategorideki bireyin 13'ü (%54,2) 1-5 yıl arası, 9'u (%37,5) 6-15 yıl arası, 2'si (%8,3) 15 yıl ve üstü deneyime sahiptir. Öncü kategorideki 133 bireyin 50'si (%37,6) 1-5 yıl arası, 54'ü (% 40,6) 6-15 yıl arası, 29'u (% 21,8) ise 15 yıl ve üstü deneyime sahiptir. Sorgulayıcı 153 bireyin 55'i (%35,9) 1-5 yıl arası, 70'i (% 45,8) 6-15 yıl arası, 28'i (%18,3) 15 yıl ve üstü deneyime sahiptir. Kuşkucu 47 bireyin 17'si (% 36,2) 1-5 yıl arası, 24'ü (%51,1) 6-15 yıl arası, 6'sı (%12,8) ise 15 yıl ve üstü kıdeme sahiptir. Gelenekçi 13 bireyin 2'si (%15,4) 1-5 yıl arası, 9'u 6-15 yıl arası ve 2'si (%15,4) ise 15 yıl ve üstü deneyime sahiptir. Araştırmaya toplamda 137 (% 37) 1-5 yıl arası deneyime sahip, 166 (% 44,9) 6-15 yıl deneyime sahip, 67 (%18,1) 15 yıl ve üstü deneyime sahip öğretmen katılmıştır Bu bulgulara göre çalışmaya 1 ile 15 yıl arası deneyime sahip öğretmenlerin çalışmaya ilgi duyup katılmayı tercih ettikleri söylenebilir.

Tablo 5. Öğretmenlerin yenilikçilik kategorilerinin kıdem yılına göre farklılaşması

Yenilikçilik Kategorileri		Kıdem			Toplam	<i>p</i>
		1-5 yıl	6-15 yıl	15 yıl ve üstü		
Yenilikçi	<i>n</i>	13	9	2	24	.289
	%	9,5%	5,4%	3,0%	6,5%	
Öncü	<i>n</i>	50	54	29	133	
	%	36,5%	32,5%	43,3%	35,9%	
Sorgulayıcı	<i>n</i>	55	70	28	153	
	%	40,1%	42,2%	41,8%	41,4%	
Kuşkucu	<i>n</i>	17	24	6	47	
	%	12,4%	14,5%	9,0%	12,7%	
Gelenekçi	<i>n</i>	2	9	2	13	
	%	1,5%	5,4%	3,0%	3,5%	
Toplam	<i>n</i>	137	166	67	370	
	%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	

Yenilikçilik kategorilerinin görev yapılan eğitim kademesine göre farklılaşmasına bakıldığında ise anlamlılık bulunmamıştır ($p>.05$) buna göre görev yapılan eğitim kademesi öğretmenlerin yenilikçiliğini etkileyen bir değişken değildir. Yenilikçi kategorideki 24 bireyin 4'ü (% 16,7) ilkokul, 9'u (% 35,7) ortaokul, 11'i (% 45,8) ise lise kademesinde görev yapmaktadır. Öncü 133 bireyin 33'ü (%24,8) ilkokul, 46'sı (%43,6) ortaokul, 54'ü (% 40,6) ise lise kademesinde görev yapmaktadır. Sorgulayıcı 153 bireyin 45'i (% 29,4) ilkokul , 54'ü (%

35,3) ortaokul, 54'ü (% 35,3) lise kademesinde görev yapmaktadır. Kuşkucu 47 bireyin 13'ü (% 27,7) ilkokul, 18'i (% 38,3) ortaokul, 16'sı (% 34) ise lisede görev yapmaktadır. Gelenekçi 13 bireyin 5 (% 38,5) tanesi ilkokul, 2 (% 15,4) tanesi ortaokul, 6 (% 46,2) si ise lise kademesinde görev yapmaktadır. Araştırmaya toplamda 100 (% 27) ilkokul öğretmeni, 129 (% 34,9) ortaokul öğretmeni, 141 (% 38,1) lise öğretmeni katılmıştır.

Tablo 6. Öğretmenlerin yenilikçilik kategorilerinin görev yaptığı eğitim kademesine göre farklılaşması

Yenilikçilik Kategorileri	Görev Yapılan Eğitim Kademesi			Toplam	p
	İlkokul	Ortaokul	Lise		
Yenilikçi	n	4	9	11	.745
	%	4,0%	7,0%	7,8%	
Öncü	n	33	46	54	
	%	33,0%	35,7%	38,3%	
Sorgulayıcı	n	45	54	54	
	%	45,0%	41,9%	38,3%	
Kuşkucu	n	13	18	16	
	%	13,0%	14,0%	11,3%	
Gelenekçi	n	5	2	6	
	%	5,0%	1,6%	4,3%	
Toplam	n	100	129	141	
	%	100,0%	100,0%	100,0%	

Yenilikçilik kategorilerinin görev yapılan yerleşim yerine göre farklılaşmasına bakıldığında anlamlılık bulunmuştur ($p < .05$) yani görev yapılan yerleşim yeri öğretmenlerin bireysel yenilikçilik düzeylerini etkileyen bir değişkendir. Yenilikçi kategorideki 24 bireyin 8'i (% 33,3) il, 11'i (% 45,8) ilçe, 5'i (% 20,8) köy veya belde görev yapmaktadır. Öncü bireylerin 73'ü (% 54,9) il, 38'i (% 28,6) ilçe, 22'si (%16,5) ise köy veya belde görev yapmaktadır. Sorgulayıcı bireylerin 59'u (%38,6) il, 69'u (% 45,1) ilçe, 25'i (% 16,3) köy veya belde görev yapmaktadır. Kuşkucu bireylerin 20'si (% 42,6) il, 19'u (% 40,4) ilçe, 8'i (% 17) köy veya belde çalışmaktadır. Gelenekçi bireylerin 7'si (% 53,8) il, 1'i (% 7,7) ilçe, 5'i (% 38,5) köy veya belde çalışmaktadır.

Tablo 7. Öğretmenlerin yenilikçilik kategorilerinin yerleşim yerine göre farklılaşması

Yenilikçilik Kategorileri	Görev Yapılan Yerleşim Yeri			Toplam	p
	İl	İlçe	Köy veya Belde		
Yenilikçi	n	8	11	5	.023
	%	4,8%	8,0%	7,7%	
Öncü	n	73	38	22	
	%	43,7%	27,5%	33,8%	
Sorgulayıcı	n	59	69	25	
	%	35,3%	50,0%	38,5%	
Kuşkucu	n	20	19	8	
	%	12,0%	13,8%	12,3%	
Gelenekçi	n	7	1	5	
	%	4,2%	,7%	7,7%	
Toplam	n	167	138	65	
	%	100,0%	100,0%	100,0%	

4. SONUÇ VE TARTIŞMA

Araştırmaya katılan öğretmenlerin yenilikçilik düzeylerine bakıldığında ortalamalarının 65.97 olduğu görülmektedir, bu sonuç Sivas ilinde çalışan öğretmenlerin ortalama bir yenilikçilik düzeyine sahip olduğunun bir göstergesidir. Bu sonuç öğretmenlerin yeniliği

kabullenmede temkinli olduklarının ve yeniliği kabullenme süreçlerinin uzun olduğunun bir göstergesi olabilir. Nitekim İncik ve Yelken (2011) İlköğretim öğretmen adayları üzerine yaptıkları çalışmada katılımcıların yenilikçilik düzeylerinin ortalama puanlarda olduklarını bulmuşlardır. İlköğretim öğretmen adayları hakkında ve Öztürk ve Summak (2014) İlköğretim okulu öğretmenleri üzerine yaptıkları çalışmada katılımcıların yenilikçilik düzeylerinin ortalama puanlarda olduklarını bulmuşlardır.

Araştırma sonuçlarına göre öğretmenlerin sadece 24'ünün (%6,5) *yenilikçi* kategoride olduğu belirlenmiştir. Buna göre Sivas'ta çalışan öğretmenlerin azının yeniliklere oldukça açık olduğu, yenilikleri kabullenmede belirsizlikleri ve tehlikeyi sevdiğileri ve her koşulda yeniliğe açık oldukları söylenebilir. Öğretmenlerin 133'ü (% 35,9) ise *öncü* kategoridedir. Bu rakam yenilikçi kategoriye göre yüksek orandadır, bu sonuca göre öncü kategorisindeki öğretmenlerin *yenilikçiler* kadar gözü pek olmasalar da yenilikleri deneme ve kullanmada başarılı oldukları söylenebilir.

153 (% 41,4) öğretmen *sorgulayıcı* kategoridedir, araştırma sonuçlarına göre yığılma bu kategoride olmuştur. Birinci araştırma problemi sonucuna göre ortalama puanın da (65.97) ortalama düzeyde olması öğretmenlerin yeniliklere kabullenmekte temkinli olduklarının, kabullenme sürelerinin diğerlerine göre uzun olduğunun bir göstergesi olabilir. *Kuşkucu* kategoride 47 (%12,7) öğretmenin olduğu görülmektedir. Bu kategoride olan öğretmenlerin yeniliklere karşı oldukça kuşkulu oldukları, yenilikleri kabullenmekte oldukça zorlandıkları ve eskiye daha çok yatkın oldukları söylenebilir. Bu kategorideki öğretmenlerin sınıfta yeniliklerden yeterince faydalanamayacağı da düşünülebilir. En son kategori olan *gelenekçi* öğretmenler ise yenilikçi kategoride olduğu gibi azdır ve sadece 13 (%3,5) kişidir. Bu kategorideki öğretmenlerin geçmişe oldukça bağlı oldukları, yeniliklere kapalı oldukları, yenilikleri kabullenseler bile uzun zaman aldığı söylenebilir. Bu kategorideki öğretmenlerin sınıfta da yeni yaklaşımları ve teknikleri kullanmada güçlük çektikleri de düşünülebilir. Coklar (2012) yılında yöneticiler üzerine yaptığı çalışmada öncü kategoride yoğunluğun olduğunu belirtmekte ve bu araştırma sonucunun aksine hiçbir yöneticinin *gelenekçi* düzeyde olmadığını belirtmektedir. Bu sonuç eğitim yöneticilerinin öğretmenlerden daha yenilikçi olduğunun bir göstergesi olabilir. Moushak (1997) eğitim yöneticileri üzerine yaptığı çalışmada puanların *kuşkucu* kategoride yoğunlaştığını ve yöneticilerin yenilikçilik düzeylerinin düşük olduğunu vurgulamıştır. Ancak Davitt (2008) tarafından yapılan eğitim yöneticileri üzerindeki araştırma yenilikçilik kategorilerinin *sorgulayıcı* yani orta düzeyde olduğunu ve *gelenekçi* kategoride de bireyler olduğunu göstermektedir. Bu çalışmanın sonucuna bakarak eğitim yöneticilerinin öğretmenlerle benzer yenilikçilik düzeyinde olduğu sonucuna varılabilir. Adı geçen araştırma sonucuna benzer olarak İncik ve Yelken (2011), Koçak ve Önen, (2012) ve Kılıçer (2011) yaptıkları çalışmalarda *sorgulayıcı* kategoride öğretmen adaylarının yığıldıklarını bulmuşlardır. Bu da aday öğretmenlerin hizmetteki öğretmenlere benzer yenilikçilik özellikleri gösterdiğinin bir kanıtı olabilir. Bu araştırmanın sonucuna paralel olarak Öztürk ve Summak, (2014) Gaziantep ilinde İlköğretim okulu öğretmenleri üzerine yaptıkları çalışmada öğretmenlerin *sorgulayıcı* kategoride yığıldıkları sonucuna varmışlardır. bu sonuç Sivas ilinde çalışan öğretmenlerin Gaziantep ilinde çalışan öğretmenlerle yeniliği kabullenmede benzer özelliklere sahip olduğunun kanıtı olabilir. Çelik (2013) de öğretmen adayları üzerinde yaptığı çalışmada adayların puanlarının *kuşkucu* kategoride yoğunlaştığını belirtmiştir.

Araştırma sonucuna göre öğretmenlerin yenilikçilik kategorileri ve cinsiyetleri arasında anlamlılık bulunmamıştır. Yani yenilikçilik kategorileri kişinin kadın ya da erkek olmasına göre değişmemektedir. Bu durum çalışmaya katılan erkek ve kadın katılımcıların sayılarının birbirine yakın olmasında da kaynaklanıyor olabilir. Dikkat çekici olan şudur ki *yenilikçi* kategorideki bireylerin yarısı kadın yarısı ise erkektir. Bu sonuca bakarak Sivas ilinde çalışan kadın

öğretmenlerin erkeklerle aynı oranda yenilikçi olduğu sonucuna varılabilir. Ancak Ayhan, Tuncay, Sancar, Deniz, ve Yılmaz'ın (2012) öğretmen adayları üzerinde yaptıkları çalışmada bu sonuçların aksine cinsiyet ile yenilikçilik kategorileri arasında anlamlılık bulmuşlar ve bayan öğretmen adaylarının erkek öğretmen adaylarından daha yenilikçi olduğunu belirtmişlerdir.

Yenilikçilik kategorileri ile kıdem yılı arasında farklılaşma olup olmadığına bakıldığında ise anlamlılık bulunmamıştır. Farklılaşmanın bulunamamış olması kıdem yılının öğretmenler arasında yenilikçiliği etkileyen önemli bir faktör olmadığına işaret etmektedir. Bu araştırma sonucuna benzer olarak Coklar (2012) yaptığı çalışmada eğitim yöneticilerinin yenilikçilikleri ile kıdem yılı arasında anlamlılık bulunmamıştır.

Yenilikçilik kategorileri ile görev yapılan eğitim kademesi arasında farklılık olup olmadığına bakıldığında anlamlılık bulunmamıştır. Bundan hareketle görev yapılan eğitim kademesi öğretmenlerin yenilikçilikleri etkileyen bir değişken değildir. Bu sonuçlara benzer olarak İncik ve Yelken (2011) ve Ayhan, Tuncay, Sancar, Deniz, ve Yılmaz (2012) öğretmen adayları üzerine yaptıkları çalışmalarda adayların öğrenim gördükleri sınıf düzeyi ile yenilikçilikleri arasında anlamlı farklılık bulunmamışlardır.

Yenilik kategorileri ile görev yapılan yerleşim yeri arasındaki farka bakıldığında anlamlı farklılık bulunmuştur. Bu sonuca göre görev yapılan yerleşim yeri öğretmenlerin yenilikçiliğini etkileyen bir değişkendir. Bu sonuca göre yenilikçi, öncü ve sorgulayıcı kategorilerin diğerlerine göre yeniliğe daha açık bireyleri kapsadığı düşünüldüğünde en çok öğretmen il (N: 140), sonra ilçe (N:118) ve en son da köy ve belde de (N:52) toplanmıştır. Sonuç olarak ildeki öğretmenler ilçeden ilçedeki öğretmenler de köy ve beldedeki öğretmenlerden daha yenilikçi olarak düşünülebilir.

Araştırma sonuçlarına göre öğretmenler orta düzeyde yenilikçiliğe sahiptirler. Bu da onların yeniliklere çok da kapalı olmadığını, sınıfta etkin bir şekilde olmasa da yeni öğretim yöntem ve tekniklerden yararlandıklarını göstergesi olabilir. Ancak, öğretmenlerin eğitim ve öğretimde daha etkin ve başarılı olabilmeleri için okullarda bilgi ve teknoloji ürünlerinin sınıflara yerleştirilmesi, hizmet içi programların uygulanması, öğretmenlerin bu uygulamalara özendirilmesi, yenilikçilik bağlamında bilgi ve uygulamaların ve sosyal, kültürel, sanatsal yeterliklerin artmasını sağlayabilir.

5. KAYNAKLAR

- Aldunate, R., & Nussbaum, M. (2013). Teacher adoption of technology. *Computers in Human Behaviour*, 29, 519-524.
- Aydın, S. (2009). Kişisel ve ürün temelli yenilikçilik: cep telefonu kullanıcıları üzerine ampirik bir uygulama. *Doğuş Üniversitesi Dergisi*, 2, 188-203.
- Ayhan, N., Tuncay, S., Sancar, S., Deniz, Y. M., ve Yılmaz, F. (2012). İlköğretim bölümü öğretmen adaylarının mesleki yenilikçilik düzeylerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. İstanbul: Marmara Üniversitesi.
- Bayraktar, D. M. (2012). Öğretim elemanlarının bireysel yenilikçilik düzeyleri ve web 2.0 araçlarını benimsemeleri. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, 35-47.
- Büyükoztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., ve Demirel, F. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Çelik, K. (2013). The Relationship between Individual Innovativeness and Self-efficacy Levels of Student. *International Journal of Scientific Research in Education*, 6(1), 56-67.
- Coklar, A. N. (2012). Individual innovativeness levels of educational administrators. *Digital Education Review*, 22, 100-110.

- Davitt, S. J. (2008). *An Exploratory Study of Principal Innovativeness and Leadership Behaviour*. (Available online at: <http://search.proquest.com/docview/304486819/13D902777645DB1AC10/1?accountid=15875>) Retrieved on March 5, 2013.
- Demirel, Ö. (2011). *Kuramdan uygulamaya eğitimde program geliştirme*. Ankara: Pegem Akademi.
- Demirel, Y., ve Zeliha, S. (2008). Bilgi ve bilgi paylaşımının yenilikçilik üstüne etkileri. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,1*, 189-202.
- Goldsmith, R. E., & Foxall, G. R. (2003). The measurement of innovativeness. In Shavinina L. (Eds), *International Handbook of Innovativeness* (s. 321-322). Oxford: Elsevier Science Ltd.
- Hurt, H. T., Joseph, K., & Cook, C. D. (1977). Scales for the Measurement of Innovativeness. *Human Communication Research*, 58-65.
- Inbar, D. E. (1996). *Planning For Innovation in Education*. Paris: Unesco: International Institute for Educational Planning.
- İncik, E. Y., ve Yelken, Y. Y. (2011). İlköğretim öğretmen adaylarının yenilikçilik düzeyleri mersin üniversitesi örneği. (s. 525). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.
- Karasar, N. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Kaya, Z. (2006). *Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme*. Ankara: Pegem Akademi .
- Kert, S. B., ve Tekdal, M. (2012). Farklı eğitim fakültelerine devam eden bireylerin yenilikçilik algılarının karşılaştırılması. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi,11*, 1150-1161.
- Kılıçer, K. (2011). *Bilgisayar ve öğretim teknolojileri eğitimi öğretmen adaylarının bireysel yenilikçilik profilleri ve demokratik tutumlarına etkisi, Doktora Tezi*. Anadolu Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir.
- Kılıçer, K., & Odabaşı, H. F. (2010). Bireysel yenilikçilik ölçeği (byö): türkçe'ye uyarlama, geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi,38*, 150-164.
- Koçak, C., ve Önen, A. S. (2012). öğretmen adaylarının bireysel yenilikçilik özelliklerine göre yansıtıcı düşünme eğilimlerinin incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi,2*, 46-54.
- Kumar, N., Rose, R. C., & D'Silva, J. L. (2008). Teacher readiness to use technology in the classroom: an empirical study. *European Journal of Scientific Research,21(4)*, 603-616.
- Leavitt, C., & Wallton, J. (1975). Development of a scale for innovativeness. *Advances in Consumer Research,2*, 545-554.
- Looney, J. W. (2009). *Assessment and innovation in education*. Paris: OECD(Organization for Economic Cooperation and Development).
- Lunvell, B.-A. (2010). User-producer relationships, national system of innovation and internationalisation. *National System of Innovation*. New York: The Anthem Press.
- Milli Eğitim Bakanlığı, (2010). *Yenilikçi öğretmenler eğitimi - yenilikçi öğretmenler kaynak kitabı*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.
- Midgley, D. F., & Dowling, G. R. (1978). Innovativeness: The concept and its measurement. *Chicago Journals,4(4)*, 229-242.
- Moore, G. (1991). *Crossing the chasm*. Newyork: HarperCollins Publisher.
- Moushak, N. J. (1997). *Distance education, innovativeness and teacher education: status in iowa independent. Four Year Colleges and Universities*. Doctoral dissertation, Iowa University, Iowa, USA.
- Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü. (2013, Mart 19). Yenilik Verilerinin Toplanması ve Uygulanması için İlkeler. Ankara, Türkiye.
- Özen, Ü., ve Bingöl, M. (2007). İşletmelerde bilişim teknolojileri ve yenilikçilik: erzurum, erzincan ve bayburt'taki kobilerde bir araştırma. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,2*, 55-78.
- Öztürk, Z. Y., ve Summak, M. S. (2014). İlköğretim öğretmenlerinin bireysel yenilikçiliklerinin incelenmesi. *International Journal of Science Culture and Sport,1*, 844-853.
- Rawlins, P., & Kehrwald, B. (2013). Integrating educational technologies into teacher education: A case study. *Innovations in Education and Teaching International,51*,207-217.
- Rogers, E. M. (1983). *Diffusion of innovation. Third Edition*. New York: The Free Publication.

- Rogers, E. M., & Shoemaker, F. F. (1971). *Communication of innovations: A cross-cultural approach*. New York: The Free Press.
- Shavinina, L. V. (2003). Understanding innovation: Introduction to some important issues. *The International Handbook of Innovation*, Oxford: Elsevier Science Ltd.
- Şimşek, A. (2011). *Öğretim tasarımı*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Smith, K. (2009, 8 29). *Innovation in public education: Problems and opportunities*. (Online available at: <http://www.newschools.org/files/innovation-in-education.pdf>), Retrieved on March 2, 2013.
- Uşun, S. (2006). *Öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Extended Abstract

With the changing world, the shift from agricultural society to industrial society and finally information society brought certain innovations. Innovations in many fields affected the education and provided new approaches for supporting learning environment. In Oslo Manual, innovation is the realization of a product, a process and a new organizational or marketing method in organizations, practices in business or foreign affairs. Innovation is an idea, practice, or object that is perceived as new by an individual. It matters little whether or not an idea is objectively new as measured by the lapse of time since its first use or discovery; because, the perceived newness of an idea for the individual determines his or her reaction to it. If the idea seems to new, it is an innovation. Innovation is a change adding a new perspective to human performance. Innovativeness has many definitions according to Goldsmith & Foxall, common feature of these is individuals' reactions changing from immediate adaption to totally denial. Innovativeness is the willing of the individual to the changes. Rogers explains innovativeness as the adaption of innovations earlier than others. An innovative individual has some features: an innovative individual is open to new ideas, he or she seeks new ways to renew himself or herself. In this sense, an innovative individual uses the information that was incidentally encountered by constructing. Rogers categorizes the innovative individuals as *innovators*, *early adapters*, *early majority*, *late majority* and *laggards* according the way of adaptation of innovation. According to this categorization; *innovators* are venturesome. They are eager to try new ideas and this interest leads into more cosmopolite social relationships. They desire the hazardous, the rash and the risky. While they may not be respected by others, they play an important role in this process. *Early adapters* are respectable. They are a more integrated part of local social system than innovators; but early adapters are localities. Early adapters are considered by many as the individual to check before using a new idea. *Early majority* is deliberate. They adopt new ideas just before the average member of a social system. Their unique position between the very early and the relatively late to adopt makes them an important link in this process. Their motto is "Be not the first by which new is tried, nor the last to lay the old side". *Late majority* is skeptical. They adopt new ideas just before the average member of a social system. The norms of the system must definitely favor the innovation before the late majority is convinced. *Laggards* are traditional. They have almost no opinion leadership. The reference point for then is the past. Before laggards adopt a new idea, they must be relatively certain that the idea will not fail. In education, innovativeness involves behavioral changes of teachers, parents, students, administrators. It requires overcoming old attitudes in order to success innovation. Innovation should be thought a state of mind, a way to approach problems, collegiality, collaboration and experimentation; atmosphere schools prevail in the educational organization. At class level teachers might develop unique teaching methods, new ways of team teaching and creative solutions for expensive laboratory equipment. In this sense, constructivism is used in educational settings. In constructivism teachers are not "sage on the stage" as in the past, but they are "guide on the side" now. In other words teachers use strategies according to individual differences in learning activities. Besides teachers must know how to use communication and information technologies, so they can properly guide the students' learning in the classroom. The purpose of this study is to search teachers' innovativeness levels, their categories and these categories' differentiation according to some variables. In order to do this, the following questions were posed in the study: 1. What are the innovativeness levels of teachers? 2. What are the innovativeness categories of teachers? 3. Do teachers' innovativeness categories vary according to gender, length of service, working school and working area? This study is a survey research in the category of quantitative models according to research objective. Survey researches seek to explore participants' opinions, interests, ability, talent and attitude etc, and these researches are done on bigger samples than other researches. The aim of survey researches is to identify

the current situation about the research subject. To determine the sampling representing population, “Stratified Sampling” was used. Each participant in population has equal chance to be selected in stratified sampling. 370 teachers were selected according to stratified sampling. Individual innovativeness scale and personal information form were used to find answers to research questions. Calculated individual innovativeness point with scale is between minimum 14 and maximum 94. According to calculation, participants getting more than 80 points are “*Innovator*”, between 69 and 80 are “*Early Adapters*”, between 57 and 68 are “*Early Majority*”, between 46 and 56 are “*Late Majority*” and less than 46 are “*Laggards*”. According to findings obtained, it was found that according to general average, teachers’ innovativeness point was 65.97, so teachers had an average innovativeness level. Also, it was found that 24 teachers were innovators, 133 are early adapters, 153 are early majority, 47 are late majority and finally 13 teachers are laggards. Besides, teachers’ innovativeness categories don’t vary according to gender. Length of service doesn’t affect the teachers’ innovativeness level according to findings. According to other research question, working school doesn’t affect teachers’ innovativeness categories. On the other hand, innovativeness levels of teachers vary according to working place. In working place, teachers in the centre of province are more innovative than teachers in county and teachers in county are more innovative than teachers in towns and villages.

Kaynakça Bilgisi

Başaran, S. D., & Keleş, S. (2015). Yenilikçi kimdir? Öğretmenlerin yenilikçilik düzeylerinin incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi [Hacettepe University Journal of Education]*, 30(4), 106-118.

Citation Information

Başaran, S. D., & Keleş, S. (2015). Who is innovative? Examination of teachers’ innovativeness level [in Turkish]. *Hacettepe University Journal of Education [Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi]*, 30(4), 106-118.